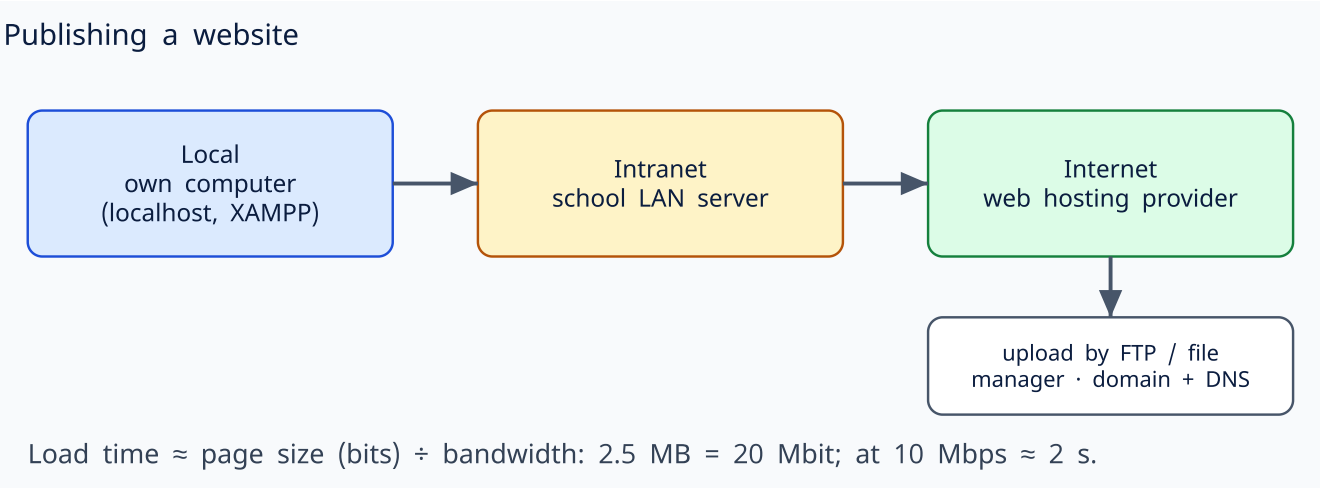
13 ශ්‍රේණිය A/L ICT · පාඩම 10

10.8 වෙබ් අඩවි ප්‍රකාශනය සහ නඩත්තුව

විෂය නිර්දේශය 10.8. ප්‍රකාශනය යනු පරිශීලකයින්ට විවෘත කළ හැකි තැනක අඩවිය තැබීමයි. **ස්ථානීය ප්‍රකාශනය** ඔබේ **පරිගණකය** (http://localhost හි XAMPP වැනි) හෝ පාසල් **අන්තර්ජාලය (intranet)** භාවිත කරයි. **අන්තර්ජාල ප්‍රකාශනය වෙබ් සත්කාරක සේවා සපයන්නෙකු** භාවිත කරයි: **වෙබ් සේවාදායකයක** ඉඩ ලබා, ගොනු upload කර **වසම් නාමයක්** සම්බන්ධ කරයි. ප්‍රකාශනයෙන් පසු අඩවිය **නඩත්තු** කර **කාර්ය සාධනයට බලපාන සාධක** නිරීක්ෂණය කරයි.

1. ප්‍රකාශන ක්‍රම

ස්ථානීය, intranet සහ අන්තර්ජාල ප්‍රකාශනය

ක්‍රමය	කාටද පෙනෙන්නේ	කෙසේද
තම පරිගණකය	ඔබට පමණි (පරීක්ෂාව)	XAMPP ස්ථාපනය; htdocs; http://localhost
Intranet	පාසල් / කාර්යාල ජාලයේ අය	LAN සේවාදායකයට පිටපත් කිරීම
අන්තර්ජාලය	ලොව ඕනෑම අයෙකු	host එකක ලියාපදිංචි; FTP upload; වසම

2. අන්තර්ජාලයේ ප්‍රකාශනය – පියවර

- ස්ථානීයව පරීක්ෂා කර සියලු සබැඳි පරීක්ෂා කරන්න.
- සත්කාරක සපයන්නෙකු තෝරන්න – නොමිලේ hosts sub-domain දෙයි.
- වසම් නාමයක් ලියාපදිංචි කර DNS මගින් host වෙත යොමු කරන්න.
- FTP client (FileZilla) හෝ file manager මගින් upload; index.html මුල් පිටුවයි.
- PHP සඳහා host හි MySQL දත්ත සමුදාය සාදා සම්බන්ධතා සැකසුම් යාවත්කාලීන කරන්න.

3. කාර්ය සාධනයට බලපාන සාධක

සාධකය	බලපෑම
පිටු ප්‍රමාණය (විශාල රූප, වීඩියෝ)	දත්ත වැඩි → මන්දගාමී
පරිශීලක සහ සේවාදායක bandwidth	අඩු bandwidth → මන්දගාමී
සේවාදායක වේගය, භාරය, ස්ථානය	කාර්යබහුල/දුර සේවාදායක මන්දගාමී
ගොනු සහ scripts ගණන	සෑම ගොනුවක්ම තවත් ඉල්ලීමකි
බ්‍රවුසරය සහ උපාංගය	පැරණි උපාංග මන්දගාමී

🧱 **විසඳූ උදාහරණය: පිටුව 2.5 MB, bandwidth 10 Mbps. පූරණ කාලය, පසුව 1.8 MB රූපය 0.5 MB කළ පසු කාලය.**
2.5 MB × 8 = 20.0 Mbit; ÷ 10 = **2.0 s**. නව ප්‍රමාණය 1.2 MB; **0.96 s** පමණ.

- **නඩත්තුව**: අන්තර්ගතය යාවත්කාලීන, කැඩුණු සබැඳි, backup, වසම අලුත් කිරීම, ආරක්ෂක යාවත්කාලීන.

💡 1 byte = 8 bits: Mbps න් බෙදීමට පෙර MB × 8.

🚀 **විෂය නිර්දේශයෙන් ඔබ්බට (2026 යාවත්කාලීනය)** *විභාගයට අවශ්‍ය නැත – දැනුම සඳහා කියවන්න.* 2026 දී බොහෝ අඩවි GitHub Pages, Netlify වැනි සේවා මගින් Git වෙතින් නොමිලේ ප්‍රකාශනය කර පරිශීලකයාට ආසන්න CDN හරහා සපයයි.

ප්‍රධාන පද

ප්‍රකාශනය – අඩවිය පරිශීලකයින්ට ලබා දීම.

ස්ථානීය ප්‍රකාශනය – තම පරිගණකයේ හෝ intranet හි අඩවිය ධාවනය.

localhost – වෙබ් සේවාදායකයක් ලෙස තම පරිගණකයේ නම.

Intranet – ආයතනයක් තුළ පුද්ගලික ජාලය.

වෙබ් සත්කාරකත්වය – අඩවිය අන්තර්ජාල සේවාදායකයක ගබඩා කරන සේවාව.

සත්කාරක සේවා සපයන්නා – වෙබ් සේවාදායක ඉඩ කුලියට දෙන සමාගම.

නොමිලේ සත්කාරකත්වය – sub-domain සහ දැන්වීම් සහිත නොමිලේ සත්කාරකත්වය.

FTP – ගොනු upload කිරීමට File Transfer Protocol.

වසම් නාමය – සේවාදායකයට යොමු nie.lk වැනි නම.

DNS – වසම් නාම IP ලිපින බවට හරවන පද්ධතිය.

Bandwidth – තත්පරයකට යැවිය හැකි දත්ත ප්‍රමාණය.

අඩවි නඩත්තුව – අඩවිය යාවත්කාලීනව, ක්‍රියාකාරීව, ආරක්ෂිතව තබා ගැනීම.

ආදර්ශ ප්‍රශ්න සහ පිළිතුරු

1. ස්ථානීය සහ අන්තර්ජාල?

> **පිළිතුර:** තමාට; සැමට.

2. localhost?

> **පිළිතුර:** තම පරිගණකය සේවාදායකයක් ලෙස.

3. upload කරන්නේ?

> **පිළිතුර:** FTP හෝ file manager.

4. 2.5 MB, 10 Mbps?

> **පිළිතුර:** 2.0 s.

5. රූපය කුඩා කළ පසු?

> **පිළිතුර:** 0.96 s පමණ.

6. නඩත්තු කාර්ය දෙකක්?

> **පිළිතුර:** යාවත්කාලීන; සබැඳි.

බහුවරණ ප්‍රශ්න

1. localhost

A. Internet publishing
B. intranet only
C. DNS
D. local publishing on your own computer
E. FTP

2. ජාලය

A. intranet
B. extranet only
C. Internet
D. portal
E. DNS

3. upload

A. HTTP GET only
B. POP3
C. SMTP
D. FTP
E. DNS

4. IP

A. PHP
B. CSS
C. FTP
D. HTML
E. DNS

5. 2.5 MB

A. 25 s
B. 4 s
C. 0.25 s
D. 8 s
E. 2.0 s

6. කුඩා කළ

A. 1.2 s
B. 4.6 s
C. 2 s
D. 0.96 s
E. 0.5 s

7. අඩු කරයි

A. using a slower server
B. compressing large images
C. removing alt text
D. adding more files
E. adding more videos

8. home page

A. home.css
B. main.docx
C. start.php.txt
D. index.html
E. page1.jpg

9. “අඩවිය පරිශීලකයින්ට ලබා දීම” යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. Bandwidth
B. සත්කාරක සේවා සපයන්නා
C. ප්‍රකාශනය
D. localhost
E. FTP

10. “තම පරිගණකයේ හෝ intranet හි අඩවිය ධාවනය” යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. Intranet
B. ස්ථානීය ප්‍රකාශනය
C. අඩවි නඩත්තුව
D. නොමිලේ සත්කාරකත්වය
E. වසම් නාමය

11. “වෙබ් සේවාදායකයක් ලෙස තම පරිගණකයේ නම” යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. FTP
B. DNS
C. localhost
D. ප්‍රකාශනය
E. වෙබ් සත්කාරකත්වය

12. “ආයතනයක් තුළ පුද්ගලික ජාලය” යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. Intranet
B. Bandwidth
C. ස්ථානීය ප්‍රකාශනය
D. සත්කාරක සේවා සපයන්නා
E. වසම් නාමය

13. “අඩවිය අන්තර්ජාල සේවාදායකයක ගබඩා කරන සේවාව” යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. DNS
B. වෙබ් සත්කාරකත්වය
C. localhost
D. නොමිලේ සත්කාරකත්වය
E. අඩවි නඩත්තුව

14. “වෙබ් සේවාදායක ඉඩ කුලියට දෙන සමාගම” යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. සත්කාරක සේවා සපයන්නා
B. Bandwidth
C. Intranet
D. ප්‍රකාශනය
E. FTP

15. “sub-domain සහ දැන්වීම් සහිත නොමිලේ සත්කාරකත්වය” යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. අඩවි නඩත්තුව
B. වෙබ් සත්කාරකත්වය
C. නොමිලේ සත්කාරකත්වය
D. වසම් නාමය
E. ස්ථානීය ප්‍රකාශනය

16. “ගොනු upload කිරීමට File Transfer Protocol” යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. DNS
B. localhost
C. සත්කාරක සේවා සපයන්නා
D. ප්‍රකාශනය
E. FTP

17. “සේවාදායකයට යොමු nie.lk වැනි නම” යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. ස්ථානීය ප්‍රකාශනය
B. නොමිලේ සත්කාරකත්වය
C. වසම් නාමය
D. Bandwidth
E. Intranet

18. “වසම් නාම IP ලිපින බවට හරවන පද්ධතිය” යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. වෙබ් සත්කාරකත්වය
B. DNS
C. FTP
D. localhost
E. අඩවි නඩත්තුව

19. “තත්පරයකට යැවිය හැකි දත්ත ප්‍රමාණය” යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. Bandwidth
B. Intranet
C. වසම් නාමය
D. සත්කාරක සේවා සපයන්නා
E. ප්‍රකාශනය

20. “අඩවිය යාවත්කාලීනව, ක්‍රියාකාරීව, ආරක්ෂිතව තබා ගැනීම” යන්නෙන් අදහස් වන පදය කුමක්ද?

A. නොමිලේ සත්කාරකත්වය
B. වෙබ් සත්කාරකත්වය
C. ස්ථානීය ප්‍රකාශනය
D. DNS
E. අඩවි නඩත්තුව

ව්‍යුහගත ප්‍රශ්න

1. ක්‍රම තුන. *(ලකුණු 3)*

> තමා; LAN; සැමට.

2. පියවර. *(ලකුණු 5)*

> test; register; upload.

3. සාධක හතර. *(ලකුණු 5)*

> සාධක හතර.

4. ගණනය. *(ලකුණු 2)*

> 2 s; 0.96 s.

5. නඩත්තුව. *(ලකුණු 4)*

> අන්තර්ගතය; ආරක්ෂාව.

සාරාංශය

- localhost මගින් පරීක්ෂාව.
- intranet එක් ආයතනයකට.
- host සහ FTP.
- ප්‍රමාණය, bandwidth, සේවාදායකය.
- අන්තර්ගතය, සබැඳි, ආරක්ෂාව.

MCQ පිළිතුරු – 10.8

1. **D** – ස්ථානීය.
2. **A** – Intranet.
3. **D** – FTP.
4. **E** – DNS.
5. **E** – 20 ÷ 10.
6. **D** – 9.6 Mbit.
7. **B** – කුඩා ගොනු.
8. **D** – index.html.
9. **C** – ප්‍රකාශනය – අඩවිය පරිශීලකයින්ට ලබා දීම.
10. **B** – ස්ථානීය ප්‍රකාශනය – තම පරිගණකයේ හෝ intranet හි අඩවිය ධාවනය.
11. **C** – localhost – වෙබ් සේවාදායකයක් ලෙස තම පරිගණකයේ නම.
12. **A** – Intranet – ආයතනයක් තුළ පුද්ගලික ජාලය.
13. **B** – වෙබ් සත්කාරකත්වය – අඩවිය අන්තර්ජාල සේවාදායකයක ගබඩා කරන සේවාව.
14. **A** – සත්කාරක සේවා සපයන්නා – වෙබ් සේවාදායක ඉඩ කුලියට දෙන සමාගම.
15. **C** – නොමිලේ සත්කාරකත්වය – sub-domain සහ දැන්වීම් සහිත නොමිලේ සත්කාරකත්වය.

16. **E** – FTP – ගොනු upload කිරීමට File Transfer Protocol.
17. **C** – වසම් නාමය – සේවාදායකයට යොමු nie.lk වැනි නම.
18. **B** – DNS – වසම් නාම IP ලිපින බවට හරවන පද්ධතිය.
19. **A** – Bandwidth – තත්පරයකට යැවිය හැකි දත්ත ප්‍රමාණය.
20. **E** – අඩවි නඩත්තුව – අඩවිය යාවත්කාලීනව, ක්‍රියාකාරීව, ආරක්ෂිතව තබා ගැනීම.

© 2026 schoolict.net (Ruwan Mangala Suraweera). සියලු හිමිකම් ඇවිරිණි.